

ต้นทุนการศึกษารายหัวของโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 1

นางสาว นงนุช อนันต์วัฒนชัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

ภาควิชาการบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-579-061-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Q17880 i17323502

EDUCATIONAL COST PER HEAD OF SCHOOLS UNDER THE OFFICE
OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION
IN THE EDUCATIONAL REGION I

Miss Nongnuch Anunwattanachai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy
Department of Accountancy

Graduate School
Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-579-061-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ต้นทุนการศึกษารายหัวของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 1
โดย นางสาวนงนุช อนันต์วิเศษชัย
ภาควิชา การบัญชี
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดวงสมร อรพินท์
 นายน้อม แก้วแดง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

[Signature]
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature]
.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วรวรรณ ชัยอาญา)

[Signature]
.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดวงสมร อรพินท์)

[Signature]
.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(นายน้อม แก้วแดง)

[Signature]
.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วิไลลักษณ์ ภัทโรดม)

[Signature]
.....กรรมการ
(อาจารย์ นันทพร พิทยะ)

นางนุช อนันต์พัฒนชัย : ต้นทุนการศึกษารายหัวของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
 คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 1 (EDUCATIONAL
 COST PER HEAD OF SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF THE NATIONAL
 PRIMARY EDUCATION COMMISSION IN THE EDUCATIONAL REGION 1)
 อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดวงสมร อรพันธ์ และนายนิยม แก้วแดง, 121 หน้า.
 ISBN 974-579-061-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุนการศึกษารายหัวของโรงเรียนในสังกัด
 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 1 พร้อมทั้งเปรียบเทียบ
 ต้นทุนการศึกษารายหัวของโรงเรียนในแต่ละขนาด ระหว่างปีงบประมาณ 2530-2532 โดยแบ่ง
 โรงเรียนในสังกัดออกเป็น 5 ขนาด คือ ขนาดเล็กมาก ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และ
 ขนาดใหญ่มาก โรงเรียนแต่ละขนาดแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 คือ โรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะ
 ระดับประถมศึกษา กลุ่มที่ 2 เปิดสอนทั้งในระดับก่อนประถมศึกษาและระดับประถมศึกษา โดยมี
 วิธีวิเคราะห์ 2 วิธี คือ วิเคราะห์รายจ่ายตามความสัมพันธ์กับการผลิตนักเรียนในแต่ละปีงบประมาณ
 ในรูปของรายจ่ายดำเนินการ รายจ่ายชงกลาง รายจ่ายลงทุน และวิเคราะห์รายจ่ายตามความ
 โนม์เอียงที่รายจ่ายจะเปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณการผลิตนักเรียน ในรูปของรายจ่ายคงที่ และ
 รายจ่ายแปรได้

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ต้นทุนการศึกษารายหัวของโรงเรียนขนาดใหญ่กว่าต่ำกว่าโรงเรียน
 ขนาดเล็กกว่าลดหลั่นกันไปตามลำดับ โดยที่โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่มาก มี
 ต้นทุนการศึกษารายหัวของโรงเรียนกลุ่มที่ 2 สูงกว่าโรงเรียนกลุ่มที่ 1 โรงเรียนขนาดเล็กมาก
 และขนาดใหญ่มักมีต้นทุนการศึกษารายหัวของโรงเรียนกลุ่มที่ 1 สูงกว่าโรงเรียนกลุ่มที่ 2 ต้นทุน
 การศึกษาของโรงเรียนขนาดต่าง ๆ ประกอบด้วยรายจ่ายจากงบประมาณแผ่นดินมากกว่า
 ร้อยละ 88.16

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การบัญชี
 สาขาวิชา การบัญชีทั่วไป
 ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาช่วย

กรมส่งเสริมการศึกษานานาชาติ

NONGNUCH ANUNWATTANACHAI : EDUCATIONAL COST PER HEAD OF SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION IN THE EDUCATIONAL REGION 1. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. DUANGSAMORN ORAPIN AND MR.NOM KAEWDAENG, 121 PP. ISBN 974-579-061-3

This research was to study the educational cost per head of schools under the office of the national primary education commission in the educational region 1 together with the comparision of the educational cost per head of the 5 sizes schools, namely : very small, small, medium, large and very large size, during the fiscal year 1987-1989. Schools of each size are devided into two groups. The first group is the school open only Primary. The second group, open both Pre-Primary and Primary, by having two methods of analysis, firstly, to analyze the cost related in producing students for each fiscal year in the form of operating expenses, specific allotments for staff welfare and capital expenses, secondly, to analyze the cost in the form of fixed expenses and variable expenses.

The research can be summed up as : the educational cost per head of the larger size school is lower than the smaller size school, decreases proportionally. While the small size, medium size and the very large have the educational cost per head of the second group schools higher than the first ones. The very small school and the large school have the educational cost per head of the first group school higher than the second ones. The educational cost per head of the different sizes of schools consist of the expenses from the government budget more than 88.16 %.

ภาควิชา การบัญชี
สาขาวิชา การบัญชีทั่วไป
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อผู้ผลิต ๑๐๕.๕
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความอนุเคราะห์ของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดวงสมร อรพินท์ และนายน้อม แก้วแดง อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ท่านได้กรุณาให้คำแนะนำและให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ รวมทั้งแก้ไข ขอบบพร่องของการวิจัยด้วยความเอาใจใส่ตลอดเวลา ผู้วิจัยรู้สึกทราบบ้างและ ขอรอบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด และเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินของสำนักงานการการประถมศึกษาจังหวัด ในเขต การศึกษา 1 ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการวิจัยเป็นอย่างดี รวมทั้งบุคคลที่ ไม่ได้กล่าวชื่อนามไว้ ณ ที่นี้ซึ่งมีส่วนช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์นี้จนสำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่านไว้ ณ โอกาสนี้

นางสาวนงนุช อนันต์วัฒนชัย

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภูมิ	ด
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	10
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	10
2. ลักษณะและการบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ	14
การจัดการประถมศึกษาในประเทศไทย	14
ลักษณะโครงสร้างการบริหารการประถมศึกษาของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	17
ภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ	22

3.	ต้นทุนการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 1	24
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	24
	ต้นทุนการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 1	29
4.	การวิเคราะห์ต้นทุนการศึกษารายหัวและผลของการวิเคราะห์ ต้นทุน	48
	การวิเคราะห์ต้นทุนการศึกษารายหัว	48
	ผลของการวิเคราะห์ต้นทุน	53
5.	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	95
	สรุปผลการวิจัย	95
	อภิปรายผลการวิจัย	96
	ข้อเสนอแนะ	97
	บรรณานุกรม	99
	ภาคผนวก	100
	ประวัติผู้เขียน	121

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนโรงเรียนตัวอย่างจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ...	9
2	จำนวนตัวอย่างที่ได้รับจากการวิจัย จำแนกตามขนาดของ โรงเรียนและกลุ่มตัวอย่าง	28
3	แสดงรายจ่ายดำเนินการจากเงินงบประมาณแผ่นดิน จำแนกตาม หมวดรายจ่ายและขนาดของโรงเรียน ปีงบประมาณ 2530 ..	30
4	แสดงรายจ่ายดำเนินการจากเงินงบประมาณแผ่นดิน จำแนกตาม หมวดรายจ่ายและขนาดของโรงเรียน ปีงบประมาณ 2531 ..	31
5	แสดงรายจ่ายดำเนินการจากเงินงบประมาณแผ่นดิน จำแนกตาม หมวดรายจ่ายและขนาดของโรงเรียน ปีงบประมาณ 2532 ..	32
6	แสดงรายจ่ายดำเนินการจากเงินนอกงบประมาณ จำแนกตาม หมวดรายจ่ายและขนาดของโรงเรียน ปีงบประมาณ 2530 ..	33
7	แสดงรายจ่ายดำเนินการจากเงินนอกงบประมาณ จำแนกตาม หมวดรายจ่ายและขนาดของโรงเรียน ปีงบประมาณ 2531 ..	34
8	แสดงรายจ่ายดำเนินการจากเงินนอกงบประมาณ จำแนกตาม หมวดรายจ่ายและขนาดของโรงเรียน ปีงบประมาณ 2532 ..	35
9	แสดงรายจ่ายงบกลางจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ระหว่าง ปีงบประมาณ 2530-2532	37
10	แสดงมูลค่าครุภัณฑ์ของโรงเรียนที่จัดซื้อจากเงินงบประมาณ แผ่นดิน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและปีงบประมาณ	39
11	แสดงมูลค่าครุภัณฑ์ของโรงเรียนที่จัดซื้อจากเงินนอกงบประมาณ จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและปีงบประมาณ	40
12	แสดงมูลค่าสิ่งก่อสร้างจากเงินงบประมาณแผ่นดิน จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน อายุการใช้งานและปีงบประมาณ	41
13	แสดงมูลค่าสิ่งก่อสร้างจากเงินนอกงบประมาณ จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน อายุการใช้งานและปีงบประมาณ	42
14	แสดงค่าเสื่อมราคาครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างจากเงินงบประมาณ แผ่นดิน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ระหว่างปีงบประมาณ 2530-2532	43

ตารางที่	หน้า
15	แสดงค่าเสื่อมราคาครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างจาก เงินนอกงบประมาณ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ระหว่าง ปีงบประมาณ 2530-2532 44
16	แสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามระดับการศึกษาและขนาดของ โรงเรียน ระหว่างปีงบประมาณ 2530-2532 45
17	แสดงรายจ่ายต่อหัวประเภทรายจ่ายดำเนินการจาก เงินงบประมาณแผ่นดิน จำแนกตามหมวดรายจ่ายและ ขนาดของโรงเรียน ปีงบประมาณ 2530 54
18	แสดงรายจ่ายต่อหัวประเภทรายจ่ายดำเนินการจาก เงินงบประมาณแผ่นดิน จำแนกตามหมวดรายจ่ายและขนาด ของโรงเรียน ปีงบประมาณ 2531 55
19	แสดงรายจ่ายต่อหัวประเภทรายจ่ายดำเนินการจาก เงินงบประมาณแผ่นดิน จำแนกตามหมวดรายจ่ายและขนาด ของโรงเรียน ปีงบประมาณ 2532 56
20	แสดงรายจ่ายต่อหัวประเภทรายจ่ายดำเนินการจาก เงินงบประมาณแผ่นดินเฉลี่ยระหว่างปีงบประมาณ 2530-2532 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน 57
21	แสดงรายจ่ายต่อหัวประเภทรายจ่ายดำเนินการจาก เงินนอกงบประมาณ จำแนกตามหมวดรายจ่ายและขนาด ของโรงเรียน ปีงบประมาณ 2530 60
22	แสดงรายจ่ายต่อหัวประเภทรายจ่ายดำเนินการจาก เงินนอกงบประมาณ จำแนกตามหมวดรายจ่ายและขนาด ของโรงเรียน ปีงบประมาณ 2531 61
23	แสดงรายจ่ายต่อหัวประเภทรายจ่ายดำเนินการจาก เงินนอกงบประมาณ จำแนกตามหมวดรายจ่ายและขนาด ของโรงเรียน ปีงบประมาณ 2532 62
24	แสดงรายจ่ายต่อหัวประเภทรายจ่ายดำเนินการจาก เงินนอกงบประมาณเฉลี่ยระหว่างปีงบประมาณ 2530-2532 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน 64

ตารางที่		หน้า
25	แสดงรายจ่ายต่อหัวประเภทรายจ่ายดำเนินการเฉลี่ย จำแนกตามแหล่งการเงินและขนาดของโรงเรียน	67
26	แสดงรายจ่ายต่อหัวประเภทรายจ่ายงบกลางเฉลี่ยระหว่าง ปีงบประมาณ 2530-2532 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ..	70
27	แสดงรายจ่ายต่อหัวประเภทรายจ่ายลงทุนจาก เงินงบประมาณแผ่นดิน จำแนกตามหมวดรายจ่ายและขนาด ของโรงเรียน ระหว่างปีงบประมาณ 2530-2532	72
28	แสดงรายจ่ายต่อหัวประเภทรายจ่ายลงทุนจาก เงินงบประมาณแผ่นดินเฉลี่ยระหว่างปีงบประมาณ 2530-2532 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	75
29	แสดงรายจ่ายต่อหัวประเภทรายจ่ายลงทุนจาก เงินนอกงบประมาณ จำแนกตามหมวดรายจ่ายและขนาดของ โรงเรียน ระหว่างปีงบประมาณ 2530-2532	77
30	แสดงรายจ่ายต่อหัวประเภทรายจ่ายลงทุนจาก เงินนอกงบประมาณเฉลี่ยระหว่างปีงบประมาณ 2530-2532 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	79
31	แสดงรายจ่ายต่อหัวประเภทรายจ่ายลงทุนเฉลี่ย จำแนกตาม แหล่งการเงินและขนาดของโรงเรียน	81
32	แสดงต้นทุนการศึกษารายหัว จำแนกตามขนาดของโรงเรียน .	83
33	แสดงรายจ่ายต่อหัวประเภทรายจ่ายคงที่ จำแนกตาม หมวดรายจ่ายและขนาดของโรงเรียน ระหว่างปีงบประมาณ 2530-2532	86
34	แสดงรายจ่ายต่อหัวประเภทรายจ่ายคงที่เฉลี่ยระหว่าง ปีงบประมาณ 2530-2532 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ..	88
35	แสดงรายจ่ายต่อหัวประเภทรายจ่ายแปรได้ จำแนกตาม หมวดรายจ่ายและขนาดของโรงเรียน ระหว่างปีงบประมาณ 2530-2532	90
36	แสดงรายจ่ายต่อหัวประเภทรายจ่ายแปรได้เฉลี่ยระหว่าง ปีงบประมาณ 2530-2532 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ..	91

ตารางที่

หน้า

37 ✓	แสดงต้นทุนการศึกษารายหัว จำแนกตามประเภทรายจ่าย และขนาดของโรงเรียน	93
------	--	----

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

1

การแบ่งส่วนราชการของสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ

21

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย